

АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију 26.03.2015, Наставно-уметничко-научно веће Академије уметности у Новом Саду</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: др Дубравка Лазих, доцент, Филмологија, 20. новембар 2014, Академија уметности Нови Сад; др Зоран Копривица, ванредни професор, Филмологија, Факултет драмских уметности Цетиње; др Живко Поповић, редовни професор, Филмологија, 22. децембар 2010, Академија уметности Нови Сад.</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Срђан, Ђорђе, Радаковић.</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 13.08.1977, Нови Сад, Србија.</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија и стечени стручни назив: Академија уметности Нови Сад, Интермедијална режија, дипломирани редитељ.</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија -</p> <p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: Универзитет уметности у Београду, дигитални анимирани филм <i>Стаклени зид</i> и теоријски рад <i>Интегрална нарација на филму</i>, магистратура из области дигиталних уметности.</p>
6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: дигиталне уметности
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: Анимирани филмови произведени у „Неопланта филму“ (1966-1985)
IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.
САДРЖАЈ
<p>УВОД.....9</p> <p>ПРОИЗВОДЊА АНИМИРАНИХ ФИЛМОВА У „НЕОПЛАНТА ФИЛМУ“ (1966-1985).....13</p> <p> Почетак производње анимираних филмова.....14</p> <p> Развој производње анимираних филмова32</p> <p> Највећи успеси анимираних филмова.....44</p> <p> Производња анимираних филмова у периоду од 1973. до 1978. године.....68</p> <p> Производња анимираних филмова у периоду од 1978. до 1985. године.....91</p> <p> Анимирани филмови „Неопланта филма“ као колатерална штета „Великог транспорта“..114</p> <p>ПРОИЗВОДЊА АНИМИРАНИХ ФИЛМОВА У НОВОМ САДУ И ВОЈВОДИНИ ВАН „НЕОПЛАНТА ФИЛМА“.....127</p>

ОПИС АНИМИРАНОГ ФИЛМСКОГ ОПУСА „НЕОПЛАНТА ФИЛМА“.....	156
ТЕХНИКЕ АНИМАЦИЈЕ У ОСТВАРЕЊИМА „НЕОПЛАНТА ФИЛМА“.....	174
АНАЛИЗА НАЈИСТАКНУТИЈИХ ДЕЛА.....	189
Извор живота (1969)	190
Није птица све што лети (1970)	200
Невеста (1971)	208
Искушење (1971)	219
Заставе (1973)	227
ЗАКЉУЧАК.....	236
ПРИЛОЗИ.....	243
Сећања Николе Мајдака на производњу анимираних филмова у „Неопланта филму“.....	244
Преписка са Бориславом Шајтинцем.....	260
Трифу Дору, сведок судбине анимираних филмова „Неопланта филма“.....	272
Разговор са Милорадом Миком Путником о професионалној и аматерској производњи анимираних филмова у Новом Саду.....	283
„Извештај о стању и проблемима у кинематографији и анализе филмског репертоара у САП Војводини“ од 24. новембра 1982. године“.....	295
Други извештај привременог органа РО “Неопланта филм“ Нови Сад за период од 1.6 до 30.11. 1985. године.....	321
ЛИТЕРАТУРА.....	342

У дисертацији су 24 слике. Такође, уз дисертацију је приложен ДВД са анимираним филмовима Неопланте филма.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Дисертација доноси целовиту, систематичну и детаљну слику анимираниог филмског стваралаштва у *Неопланта филму* у Новом Саду. То је врло обиман предмет истраживања, јер је опус анимираниог филма створен у *Неопланта филму* један од најзначајнијих опуса анимираниог филма у некадашњој Југославији, како по свом обиму, тако и по квалитету и међународним признањима које је добио. Да би обухватио овако обиман и сложен предмет истраживања Кандидат га истражује у појединим деловима рада из различитих углова: он описује продукцијске, уметничке, економске, друштвено-политичке и друге околности које су условљавале стварање анимираних филмова у *Неопланта филму* и шире – у Новом Саду и Војводини; затим излаже детаљан опис тог филмског опуса; следи анализа техника анимације које су уметници користили; посебно су издвојени и анализирани најзначајнији филмови из опуса. Пошто је за потребе овог истраживања Кандидат користио непубликовану архивску грађу, а такође је сакупио до сада непознате чињенице путем интервјуа са низом стваралаца и сведока настајања опуса анимираниог филма у *Неопланта филму*, део тих истраживања окупио је у прилогу рада, који због тога такође има велик значај, како за ово тако и за будућа истраживања.

Прво поглавље је *Увод*. У њему Кандидат даје језгровиту слику места уметности анимираниог филма у Југославији и, посебно, места опуса анимираниог филма створеног у *Неопланта филму*. Он уочава одређене недоследности у досадашњим истраживањима: са једне стране владајући став је „да су анимирани филмови настали у Неопланти међу најзначајнијим и тај став је, најпре, поткрепљен бројем и квалитетом филмова и награда“. Међутим, приликом описивања тог опуса у литератури се уочавају празнине, нејасноће, чак и грешке.

Увод на јасан и концизан начин износи разлоге који су навели Кандидата на истраживање, а у њему се такође износе његови циљеви.

Друго поглавље носи наслов *Производња анимираних филмова у „Неопланта филму“ (1966-1985)* и састоји се из шест потпоглавља.

У првом потпоглављу под насловом *Почетак производње анимираних филмова* Кандидат описује сам настанак Неопланта филма, разлоге из којих је тај филмски продуцент почео производњу анимираних филмова и издваја прве ауторе Неоплантиних анимираних филмова.

Друго потпоглавље је *Развој производње анимираних филмова*. У њему се наставља опис стварања анимираних филмова до 1970. године, као и њихови први интернационални успеси. Такође, кратко је описана општа ситуација у продукцији документарних и играних филмова Неопланте, везана за такозвани „црни талас“, која се одражавала и на производњу анимираних филмова.

Треће потпоглавље носи наслов *Највећи успеси анимираних филмова*. У њему се описује период од 1970. до 1973. године који је, када је реч о анимираним филмовима, обележен филмовима Борислава Шајгинца који су добили награде на престижним светским фестивалима, а када је реч о продукцији играних филмова Неопланта филма, овај период је обележен сукобима који су настали поводом филма Душана Макавејева *W.R. Misterije organizma* и сменом руководства Неопланте.

Четврто потпоглавље *Производња анимираних филмова у периоду од 1973. до 1978. године* приказује период у стваралаштву анимираних филмова који је био видно обележен интервенцијом власти и сменом руководства Неопланте. Посебно се анализирају околности у којима филмове ствара Зоран Јовановић, најзначајнији аутор анимираних филмова у Неопланти у том периоду. Такође, износи се низ друштвено-економских и политичких околности које су условиле продукцију анимираних филмова у Неопланти у том периоду и довеле до њеног трогодишњег заустављања.

Пето потпоглавље *Производња анимираних филмова у периоду од 1978. до 1985. године* описује ситуацију у Неопланта филму у последњим годинама њеног постојања. Приказују се услови у којима су рађени последњи анимирани филмови, али пре свега околности везане за филм *Велики транспорт* и грешке које су довеле Неопланта филм до банкрота.

У шестом потпоглављу *Анимирани филмови „Неопланта филма“ као колатерална штета „Великог транспорта“* Кандидат описује дешавања са анимираним филмовима произведеним у Неопланти које је тадашње руководство на незаконит начин отуђило и изнело из земље.

Друго поглавље представља оригиналан допринос историји српског филма, а посебно историји филма у Војводини. У њему се детаљно и систематично приказује рад најзначајнијег новосадског филмског продуцента од његовог оснивања до гашења. Затим, посебно се анализирају околности које су довеле до тога да Неопланта почне да се бави производњом анимираних филмова, разлози који су навели ствараоце да раде у Неопланти, ситуације које су условљавале снимање појединих анимираних филмова и препреке које су доводиле у питање рад на њима. У овом поглављу се, на основу упознавања са обимном архивском грађом, износе до сада непознате чињенице и оригинални закључци.

Треће поглавље носи наслов *Производња анимираних филмова у Новом Саду и Војводини ван „Неопланта филма“*. У њему се описује анимирано филмско стваралаштво, пре свега аматерско, у Новом Саду и другим местима Војводине, јер је Неопланта филм настала из разлога да подстакне филмско стваралаштво у Војводини, па је за сагледавање производње анимираног филма у Неопланти неопходно упознати и такву производњу у њеном непосредном окружењу. У овом поглављу је објављено низ чињеница о производњи анимираног филма у Новом Саду и Војводини које би без овог рада вероватно заувек остале непознате. Из њега сазнајемо да је Нови Сад био жариште аматерског анимираног филма, са великим бројем аутора који су освајали главне награде на аматерским фестивалима у земљи и иностранству. То се може рећи за још нека места у Војводини, пре свега Панчево.

Четврто поглавље носи наслов *Опис анимираног филмског опуса „Неопланта филма“*. У њему Кандидат доноси преглед укупне производње анимираних филмова у Неопланта филму, по хронолошком редоследу, са комплетним информацијама о сваком филму. Ово је најтачнији и најпотпунији списак анимираних филмова произведених у Неопланта филму (27 филмова) и у њему су исправљене неке празнине и грешке које постоје у досадашњим филмографијама.

Пето поглавље носи наслов *Технике анимације у остварењима „Неопланта филма“*. Будући да је Кандидат и сам аутор анимираних филмова и професор анимације, анализе техника анимације у филмовима Неопланта филма написане су са правим стручним ауторитетом, јасно и занимљиво.

Шесто поглавље носи наслов *Анализа најистакнутијих дела*. У њему је Кандидат издвојио пет анимираних филмова и посебно анализирао сваки од њих. То су филмови Борислава Шајгинца *Извор живота* (1969), *Није птица све што лети* (1970), *Невеста* (1971), *Искушење* (1971) и филм Зорана Јовановића *Заставе* (1973). Анализе ових филмова, посебно Шајгинчевих, представљају изузетно сложен задатак. О њима је пуно писано, и то из пера познатих светских филмских критичара, али анализе које се налазе у овој дисертацији често превазилазе све што је о њима написано. Посебно су вредне анализе смисла Шајгинчевих филмова, јер иако је о њима пуно написано, до данас ни критичари, ни сам аутор, нису разматрали њихове основне идеје на јасан и уверљив начин. Посебно импонује што је и сам Шајгинац дао Кандидату за право, пошто је прочитао његове анализе и тумачења својих филмова.

Седмо поглавље је *Закључак*. У њему се резимира рад продуцентске куће Неопланта филм и, посебно, стваралаштво анимираног филма у њој – ствараоци, филмови, технике, уметничке идеје и ангажман, оно што је достигнуто и оно што није. Затим се описује небрига друштва и институција културе за филмове створене у Неопланти, јер је тај филмски фонд годинама пропадао и ни сада није јасно у каквом је стању и шта је заувек уништено.

У прилогу дисертације налази се неколико необјављених докумената и интервјуа које је Кандидат водио са људима који су учествовали у раду Неопланте или су били његови сведоци. То је изузетно вредна грађа, како за писање овог доктората, тако и за сва будућа истраживања филмске производње у Новом Саду.

Први прилог је интервју који је Кандидат водио са Николом Мајдаком *Сећања Николе Мајдака на производњу анимираних филмова у „Неопланта филму“*. То је последњи интервју који је овај пионир наше анимације дао и у њему

је изнео низ података који су документовали странице ове дисертације.

Други прилог је такође од велике вредности, реч је о преписци коју је Кандидат водио са Бориславом Шајтинцем поводом његових филмова.

Трећи прилог је интервју са стечајним управником Неопланта филма Трифуом Доруом под насловом *Трифу Дору, сведок судбине анимираних филмова „Неопланта филма“*, у коме се откривају чињеница о судбини неких анимираних филмова снимљених у Неопланти.

Четврти прилог је интервју *Разговор са Милорадом Миком Путником о професионалној и аматерској производњи анимираних филмова у Новом Саду* који такође доноси низ важних и до сада непознатих информација о стваралаштву анимираног филма у Новом Саду и Војводини.

Пети и шести прилог су још необјављени архивски документи, од изузетног значаја за ово истраживање: *„Извештај о стању и проблемима у кинематографији и анализе филмског репертоара у САП Војводини“ од 24. новембра 1982. године и Други извештај привременог органа РО “Неопланта филм“ Нови Сад за период од 1.6 до 30.11. 1985. године.*

Затим следи списак литературе у коме су обухваћене књиге, периодика, интернет адресе и архивска грађа на којима је засновано ово истраживање. Посебно је значајан списак библиографских одредница архивског материјала који се чува у Матици српској под имено *Неопланта филм 66-71- документација за интерну употребу* и архивске грађе преостале након стечаја Неопланта филма која се чува у Архиву Војводине.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01.јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

1. Срђан Радаковић, "Анимирани филмови Неопланта филма као колатерална штета Великог транспорта", у: Зборник радова Академије уметности Нови Сад (Нови Сад: Академија уметности Нови Сад, 2014)

ISSN: 234-8666

COBISS.SR-ID 279905031

2. Срђан Радаковић, "Сећања Николе Мајдака на производњу анимираних филмова у Неопланта филму", у: Зборник: Поводом оснивања Центра за истраживање уметности Академије уметности Нови Сад (Нови Сад: Академија уметности Нови Сад, 2014)

ISBN: 978-86-88191-35-7

COBISS.SR-ID 289072391

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Основни резултат истраживања је целовита, систематична и детаљна слика анимираног филмског стваралаштва у *Неопланта филму* у Новом Саду. У њој се посебно издвајају опис настанка Неопланта филма и разлози из којих је тај филмски продуцент почео производњу анимираних филмова. Да би се објаснили услови на који су стварани анимирани филмови Неопланте, предочена је убедљива и документована слика околности у којима су се у Неопланти стварали документарни и играни филмови, низ ситуација везаних за такозвани „црни талас“, смена дотадашњег руководства Неопланте и рад новог, околности везане за филм *Велики транспорт* и грешке које су довеле Неопланта филм до банкрота и незаконитог изношења из земље једног броја анимираних филмова.

Посебно се описује рад најзначајнијих стваралаца анимираних филмова, њихови технички поступци приликом анимације, али пре свега њихови естетски и идејни домети. По својој опширности и темељности издвајају се анализе четири филма Борислава Шајтинца *Извор живота* (1969), *Није птица све што лети* (1970), *Невеста* (1971), *Искушење* (1971) и филм Зорана Јовановића *Заставе* (1973).

У прилогу дисертације налази се неколико необјављених докумената и интервјуа које је Кандидат водио са људима који су учествовали у раду Неопланте или су били његови сведоци. То је изузетно вредна грађа за сва будућа истраживања филмске производње у Новом Саду. Значајан резултат истраживања је и списак списак библиографских одредница архивског материјала који се чува у Матици српској под имено *Неопланта филм 66-71- документација за интерну употребу* и архивске грађе преостале након стечаја Неопланта филма која се чува у Архиву Војводине.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Резултати овог истраживања су изложени на систематичан и прегледан начин.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:	
Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:	
1.	Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме Да
2.	Да ли дисертација садржи све битне елементе Да
3.	По чему је дисертација оригиналан допринос науци Ово је први целовит, систематичан и детаљан опис и анализа анимираног филмског стваралаштва продуцентске куће <i>Неопланта филму</i> из Новом Саду.
4.	Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања Нема недостатака, јер је потпуно је испуњен план наведен у пријави теме.
X ПРЕДЛОГ:	
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:	
- да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана	

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Дубравка Лазић, доцент

др Зоран Копривица, ванр. проф.

др Живко Поповић, ред. проф.

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.